

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedijerja v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 82.

V Ljubljani, v sredo 11. aprila 1894.

Letnik XXII.

Kršćanska šola.

Govor princa Lichtensteina na zborovanju katoliškega šolskega društva na Dunaju.

5. Šola in Dunaj.

Podobno se je godilo pri nas v Avstriji z ljudsko šolo. Pred l. 1848 in pozneje, dokler je bil v veljavi konkordat, je bila naša šola verska. Tedanjim nerazvitim potrebam primerno se ni v toliko strokah pončevalo, in ker niso še postavno silili v šolo, bilo je manj vspeha, kakor sedaj; verska vzgoja pa je bila skrbna in vestna, iz katere bi bili splošno prišli lahko značajni, pobožni kristijani.

Vendar je izšlo iz teh šol ljudstvo po večem, žal, liberalno, ki se neveri in verskemu polovičarstvu le slabo ustavlja. Omikanci so postali voditelji liberalizma, množice so bile peljane in speljane. Intelligenca je poklekovala pred liberalnimi dogmami, drugi slojevi so se klanjali za njo. Le nemški kmetški stan v nekaterih planinskih pokrajinah se je trdno upiral vsem izkušnjavam.

Ti neznatni vspehi verske šole ob času, ko je slavil liberalizem svoje prvo zmagovalstvo, nikakor ne pričajo šoli v škodo, temveč nas le spominjajo, da verska vzgoja ljudstva ne more doseči popolnega vspeha, ako ob istem času najpogubnejše narodno-gospodarske naredbe v dejanju podirajo, kar v besedi strogo zahteva krščanska pravica, katera se oznanjuje množicam.

Vlada pred marčevimi dnevi in absolutizem petdesetih let sta živela sicer v miru s cerkvijo; toda ko so se tako pogubno in lahkomišno zadolžili pri denarnem veljastvu, ko so v svoji kratkovidnosti prodajali imenitne državne pravice, ko so zlasti banko in velike železniške proge prepustili denarnim tržiščem, v zadnji uri razglasili še obrtno svobodo, tedaj je birokracija policijske države pripravila in uvedla liberalizem. Ustavoverna stranka

je prav za prav nastopila le naravno dedščino vseh teh manchesterskih in kapitalistovskih preosnov: pričela se je lahko doba upravnih svetnikov, borznih baronov, ki imajo svoj dobiček, naj vrednostni papirji rastejo ali popolnoma propadejo.

Zmagal je liberalizem povsod, na socialnem in gospodarskem polju brez meča, ker mu je bila že absolutna država nasproti prinesla na baržunastih blazinah ključke do trdnjave ljudskega blagostanja; na polju ljudske šole, katero je po svoji podobi prestvaril v brezversko, zadel je tu in tam ob resen upor, ker je počivala krščanska zavest našega ljudstva kakor v smrtnem spanju.

Se-le grozni sadovi, ki so dozoreli v liberalizmu, vzbudili so nas, hvala Bogu, še predno je bilo prepozno. Naše dunajsko ljudstvo se je povrnilo k živi zavesti svojega krščanstva, in mogočno gibanje, ki se je pričelo, bilo je v prvi vrsti res gospodarsko, hoteče varovati pošteno delo, zajeziti tok dobička-željnosti.

Toda krščanstvo Dunajčanov ni polovičarsko; odraslim hoté zagotoviti kruh, mislijo pa tudi na prihodnost svojih otrok, katerim je krščanska vera, krščanska pravica, vzgoja za značajno, pošteno življenje neobhodno potreben zaklad; mislijo tudi na ugled in na stališče našega mesta, čegar krščanski značaj moramo ohraniti.

Res radostne dokaze svojega preporoda lahko zaznamujemo; to tudi ni ostalo brez vtisa na oficijelni svet; prisiljen je bil, ustrezati mišljenju Dunajčanov. Oni odlok okrajnega šolskega sveta, tičeč se tihega prekrizavanja, je tako silno vzbudil Dunaj, da je ta vzbujenost odpravila odlok sam in z njim vred dvajsetletno, poniževalno navado. Znamenju odrešenja in molitvi kristijanov je bila slovesno zopet odprta pot v dunajske šole. Naše vrlo ljudstvo, kateremu se imamo v prvi vrsti zahvaliti za ta uspeh, uči se lahko iz tega za prihodnost, da mu ni treba več trpeti in molčati, kjer ima pravico zahtevati.

Tudi iz zadnjih dnij imamo dogodek, ki nam kaže, da se zdi celo našim nasprotnikom najprimernejše, da prikojé svojo obleko po mišljenju velikanske večine krščanske dunajskega meščanstva.

Bil je vzgled veterinarske politike, ki pa se je ponesrečila, ker je bilo premalo časa, ono izpreobrnjenje mislim kar čez noč. — Pač ne bode nikdo poudarjal, da ima radi izpreobrnjenja, ki nas sicer prav veseli, kako posebno pravico na karijero, in zlasti na prvo službo, katero oddaja državno glavno mesto.

Tako je danes mogočni nagon po krščanski preosnovi v občinski upravi in ljudski šoli neposredna posledica onega gibanja v našem mestu, ki si je vzelo krščanstvo za podlago vsem gospodarskim uredbam in postavam. (Dalje sledi.)

Državni zbor.

Dunaj, 10. aprila.

Budgetna razprava.

(Četrty dan.)

Po razdelitvi došlih vlog in dovršenih dopolnilnih volitvah za legitimacijski in velilni odsek pričela se je danes posebna razprava o državnem proračunu. Pri „Najvišjem Dvoru“ oglašil se je mladočeški poslanec Breznovski ter naznanjal, da bode govoril češki, da pa poslanca Krumbholza in Sokola imenuje kot poverjenika svojega govora za slučaj, da bi se vsled odredbe justičnega ministra konfiskoval njegov govor in bi bilo treba pred sodnijo pričati o vsebini njegovi. Potem je ob kratkem poudarjal, da bi bilo prav, ako bi češki kralj katerokrat bival tudi v Pragi na Hradčinu, ker se pa to ne godi, zato on ne more glasovati za potreščino 4.650.000 gld., ki je v proračunu postavljena za „Najvišji Dvor“.

Za njim je poslanec Krauss govoril o dvornih muzejih in priporočal, da bi bil umetno-zgodovinski muzej laglje in večkrat pristopen občinstvu.

LISTEK.

Svatopluk,

knez velikomoravske države.

Napisal Frant. Kameniček. Z dovoljenjem pisateljevim preložil S. S.

(Dalje.)

Cesar Karol Tolsti, ki si je prizadeval pokoriti neprijetnega mu Arnulfa, sešel se je l. 884 s Svato-plukom na Dolenje Avstrijskem, na gori Hlum (in monte Comiano s. z. od Dunaja), kjer sta sklenila prijateljstvo. Zdi se, da je Svato-pluk dobil takrat kot zmagovalce nad Arnulfom od nemške države del poplenjene Panonije kot fevd in najbrž tudi južnejše dežele, zakaj po poznejših virih je segala Svato-plukova država na jugoizhodu do mesta Srema. Kot meje Velike Morave v tej dobi naštevajo se reka Visla in Visoka Tatra na izhodu, akoravno je obsegala najbrž v izhodni Galiciji tudi nekatere dele Bele Hrvatske, na Ogorskem reka Hernad in Tisa, na jugu Sava in Donava od Dunaja, na zahodu Smrekovje (Fichtenwald) in na severu reka Sala. Takrat je bil Svato-pluk na vrhuncu svoje moči, posebno ko je pogoje hlumske sprejel l. 885 tudi sam

Arnulf, kateri se je iz sebičnih ozirov sprijaznil s Svato-plukom, da bi namreč mogel porabiti njegovo moč proti cesarju Karolu Tolstemu, kar se je tudi zgodilo l. 887 in 888.

Arnulf je postal ponajveč s pomočjo Svato-plukovo gospodar Nemške po pregnanju Karola Tolstega. Svato-pluku je zato pripoznal Arnulf popolno gospodarstvo nad Cehi, kar je v resnici trajalo že od l. 871.

Leta 889 dogovoril je Svato-pluk s Arnulfom vojno proti Saksoncem in l. 890 sta se sešla oba zaveznika v Omuntesbergu, drugače neznanim mestu, kjer je Svato-pluk pregovoril Arnulfa h kronanju v Rimu. Mogoče, da se je govorilo tam tudi o obrambi izhodnih mej države velikomoravske in planinskih dežel proti Mažarom. Od zdaj pa obleduje slava Svato-plukova. V lastni državi se opazuje sovrážno gibanje, zakaj bil je preoščaben, samooblasten in gizdav; l. 892 se je sprl iz neznanih vzrokov tudi s Arnulfom, kateremu se je najbrž zdel moč Svato-plukova opasna.

Nemškemu cesarju pridružil se je tudi hrvatski knez Zrclav. A troje njihovih vojsk je bilo poraženih, da, Svato-pluk je zmagal tudi Mažare, kateri so že več časa vznemirjali zemlje njegove in Arnulfove. Svojih zmag pa ni mogel več vporabiti za

vrtnjenje svoje države, ker je prej umrl, nego so bili njegovi sovražniki popolnoma uničeni (894). Hitro po njegovi smrti med l. 903—906 je bila zrušena njegova država.

Notranja uprava Svato-plukovih dežel nam ni znana. A gotovo je, da je vodil usodo svoje države z močno in strogo roko, in da je doba njegovega gospodarstva nenavadne važnosti v verskem oziru. Hitro po njegovem nastopu namreč se je vrnil v Moravo sv. Metod kot škof panonski in velikomoravski in kot odločen prijatelj slovanske liturgije, katera se je vzdržala v Svato-plukovi državi proti latinski posebno po njegovi zaslugi. Cesar Ludovik Nemec in bavarski škofje so bili njegovi očitni sovražniki, a kakor grožnje papežev, tako mir v Forcheimu, so bili uzroki, da Metod ni le ostal v Panoniji, temveč da so bile zemlje Svato-plukove in Panonija ločene od solnograške in pavske škofije ter podrejene nadškofiji Metodovi, katera je bila vpeljana namesto nekdanje nadškofije sremske.

V dobi 9letnega miru (874—883) je deloval sv. Metod zelo blagonsno in krščanstvo na Češkem se je počasi utrdilo proti poganstvu. Le v Panoniji je nadvladal po smrti Koceljevi (873) nemški vpliv in z njim latinski obred. Metod pa je rabil nekaj

3/4 6 m. m.

Tudi Vašaty se je oglašil in si po vzgledu Březnovskega za poverjenika izbral poslanca Šila in Sokola, potem pa je v precej obširnem češkem govoru tudi on priporočal, da naj bi cesar kot češki kralj večkrat in dalje časa rezidirал na Hradčinu v Pragi ter na tak način prišel pogosto v dotiko z narodom češkim, kar bi mnogo pripomoglo k spravi in sporazumljenju na Češkem.

Predsednik baron Ohlmecky opominjal je govornika, da po opravljenem redu ni dovoljeno, govorov čitati, in ko Vašaty ugovarja, da menda vendar sme čitati kraljeve reskripte, se Březnovski vmes oglasi: „O, to ni dovoljeno!“

Ko je izgovoril, vstal je ministerski predsednik knez Windischgrätz ter izrekel obžalovanje, da sta se mladočeška poslanca oglašila kot protigovornika pri tem poglavju, pri katerem se dozda sploh ni govorilo. On pozna lojaliteto češkega naroda, ali tej lojaliteti bi bila bolj vstrezala, ako bi bila molčala. Te besede ministerskega predsednika vzbudile so med mladočeškimi poslanci tako strašanski vrišč, da je trajalo nekoliko časa, predno se je šunder poleg in je mogel poročevalec grof Palffy spregovoriti zadnjo besedo, s katero je priporočal sprejem gori navedene potrebnosti. Predno je prišlo do glasovanja, pri katerem je nespremenjeno obveljala dotična številka, zavračal je še dr. Vašaty ministerskega predsednika, rekši, da so Krauss, Lueger in on tudi v prejšnjih letih govorili pri tem poglavju, da je hotel o tem tudi lani govoriti, pa je to opustil le vsled prošnje predsednikove.

Če pojde tako naprej, se bode dolgo vlekla posebna razprava. Pri tretjem poglavju „Državni zbor“ so zopet oglašeni štirje govorniki, Brzorač, Sokol, Kronawetter in Kaunitz, katerim se je pozneje pridružil še dr. Vašaty, pri „Ministerskem svetu“ govori dr. Kopp, pri „Dispozicijskem zakladu“ pa je oglašeni celó sedem protigovornikov, namreč Gregor, Meznik, Hoffmann, Ferjančič, Romancuk, Perič in Gregorec, od katerih bodo pa najbrže govorili samo štirje. Vendar ni upanja, da bi danes dovršili to točko.

Politični pregled.

V Ljubljani, 11. aprila.

Židje v poljskem klubu. Dr. Byk, ki je seveda sam iz izvoljenega rodu, se je v poljskem klubu pritoževal, da se sedaj židje načelno ne marajo vsprejemati v državne službe, če jih pa vsprejmejo jim pa pozneje delajo težave pri avanzovanju. To se je začelo pod ministerstvom Taafejevim, ali se je vendar vršilo le nekako bolj prikrito, sedaj se pa kar očitno pove, da je vera ovira pri avanzovanju in reklo se je že nekaterim, da naj premene vero, pa da bodo avanzovali. To se pravi z nogami teptati ustavno zagotovljeno enakopravnost državljanov. Byk pravi, da bi stvar sprožil v zbornici poslancev, ali ker je predsednik kluba izjavil, da klub zaupa vladi, jej on neče v javni seji izrekati nezaupanja. Minister Jaworski je pojasnil, da se pri nastavljanju gleda le na sposobnost, ravno tako pri avanzovanju. Dr. Rapopod je potem še zaradi tega priporočal ministru Jaworskemu, da naj priporoča svojim tova-

časa tudi proti papeževi prepovedi slovansko liturgijo; zdi se namreč, da se mu je posrečilo pridobiti za se papeževga legata. Hujše se mu je pa godilo, ko so njegovi nemški nasprotniki pri papežu ga tožili krivoverstva in ko mu sam Svatopluk, njegov dosedanji pristaš, ni več zaupal.

Moral je l. 879 tretjkrat v Rim, k takratnemu papežu Janezu III., da se očisti in zadobi zadoščenja. Izvedel je vse tako popolnoma, da je papež v lastnem pismu do Svatopluka izrazil popolno zadovoljstvo z delovanjem Metodovim in ga nenavadno pohvalil. Liturgija slovanska je bila zopet dovoljena, a s pogojem, da se naj evangelij bere pri sv. maši najprej v latinskem in potem v slovanskem jeziku. Zdi se, da se je tako zgodilo po volji Svatoplukovi, ki je bil bolj naklonjen latinskemu obredu in nerad poslušal slovansko mašo. Sploh se v tem oziru Svatopluk in Metod nista razumela; in ker sta bila oba v svojih nazorih trdovratna, si nista le grenila zadnjih let svojega življenja, temveč škodovala z nepotrebnimi prepiri veljavi cerkve in velikomoravske države na korist nemškemu vplivu, ki se je trudil podjarmiti Veliko Moravo v političnem in verskem oziru.

(Konec sledi.)

rišem, da naj se pri imenovanjih posebno ozirajo na žide, ker gališki židje tako vsled konkurence zgubljajo vire pridobivanja. Pri posvetovanju o tej stvari se pa nobeden ni upal židom povedati, kar jim gre, ker jih je tako preveč po javnih službah. Videlo se je le predobro, da je poljski klub le preveč odvisen od židov. Od židov se pa moramo mi Slovenci učiti. Kakor židje takoj kriče, ako se jim zgodi kaj nepovoljnega, ravno tako mi ne smemo molčati, ako se nam gode krivice.

Vodstvo nemške stranke na Češkem. Ker je umrl vodja čeških Nemcev Schmeykal, se je moralo premeniti nekaj v vodstvu nemške stranke. Takega zaupanja nema noben poslanec, da bi mogel postati sam vodja Nemcev na Češkem. V ta namen se je sedaj osnoval odbor petih članov, kateremu je na čelu dr. Schlesinger.

Proti cerkvenim predlogom ogerske vlade se kaže tudi močno gibanje mej ogerskimi Srbi. Dne 19. t. m. se snide velik shod vseh srbskih cerkvenih občin v Karlovcih, da protestujejo zlasti proti civilnemu zakonu. Vladi to seveda ni po volji. Rada bi kako preprečila ta shod. Po mnogih listih celo nekaterih ruskih je dala razširiti novico, da se je patrijarh obrnil do ogerske vlade, da dovoli sklicati v začetku maja cerkveni kongres, da izreče svoje mnenje o vladni cerkveni politiki. To je pa vse le zavijača. S tem se le hoče cerkvene občine odvrniti, da popuste nameravani shod, ki je nepotreben, ker se tako snide cerkveni kongres, postavni zastop srbske cerkve. Vladi je na tem, da Srbi ne dobe prilike prej se izreči, da bode glasovanje v zbornici poslancev.

Ponesrečeno podjetje je ponemčevanje Poznanjske z priseljivanjem Nemcev. Dosedaj so 853 nemških rodbin preselili na Poznanjsko, pa še te se niso naselile na bivša poljska, temveč polovica na posestva, katero so že poprej imeli Nemci. Za to naseljevanje se je porabilo 9 milijonov mark. Da se nemško prebivalstvo povekša za 100.000 ljudij, bilo bi treba 100 let in bi 100 milijonov mark ne zadostilo. Tako ponemčevanje je pač malo predrago.

Reforma železniške uprave v Nemčiji. Država je v državnem zboru predložila predlogo o reformi železniške uprave. Po tej reformi se bode na leto privarovalo kacic 5 milijonov mark. Število uradnikov se bode pomanjšalo na 1700. Teh uradnikov pa seveda ne bode precej odpustila, temveč njih število se bode polagoma zmanjšalo, ko bodo odhajali v pokoj oziroma odmirali.

Rusko kmetijsko ministerstvo. O čemer se je dolgo govorilo, to se je sedaj uresničilo. Osnovano se je v Rusiji posebno kmetijsko ministerstvo. Tajni svetnik Jermolov je imenovan kmetijskim ministrom. Dosedaj je Jermolov vodil ministerstvo državnih posestev, katero ministerstvo se sedaj odpravi. Novo ministerstvo bode imelo pač dovolj dela, ker kmetijstvo je v Rusiji strašno zanemarjeno. Treba bode pa tudi skrbeti za kredit kmetom. Sedaj si ruski kmet tudi zaradi tega pomagati ne more, ker za primerne obresti ne dobi denarja na posodo. Obresti v Rusiji so več kakor še jedenkrat tako velike, kakor v zapadni Evropi. Celo posojilnice, katerih je pa malo, jemljejo po 10% ali pa tudi še več. Za kmetijski šolski pouk po Rusiji še tudi ni dovolj skrbjeno.

Slovstvo.

Slovanska knjižnica. Odiseja. Povest. Prosto po Homeru spisal Andrej Kragelj. Dne 7. aprila je izišel v slovanski knjižnici zadnji snopič stare grške povesti. Tiskovnih napak je nekam preveč tudi v tem zvezku in zdi se nam, da bi se „prosto po Homeru“ dala ta „povest slovanski mladini“ pripovedovati umljivejše in — zanimivejše. Vsa Odiseja se dobi pri založniku v Gorici (Gospodsk. ulica št. 9) in stane 48 kr., lično vezana 1 gld. Naročnikov knjižnici, katere snopič se prodaja po 12 kr., „ni še toliko, da bi bil podjetju zagotovljen obstanek“, kakor pravi sam založnik. Menimo, da ima lastnik „goriške tiskarne“ uprav sedaj lepo priliko, spoznati, kako smo majhni in kako se z netaktnim, otročjim obnašanjem delamo še manjše!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 11. aprila.

(Slovenec - škof.) Iz Amerike se nam poroča z dné 26. marca: Ravnokar so ameriški časniki prinesli novico, da je čast. g. Jakob Trobec izvoljen škof za škofijo Saint Cloud v Severni

Minnesoti. Gotovo se bo ta novica potrdila. Sedajni škof st. cloudski msgr. Zardetti pa bo postal nadškof v Bukareštu v Rumuniji. Msgr. Zardetti je bil pred kratkim v Rimu, in pri Kneipp-u v Würis-hoffen-u se je seznanil tudi s prečast. vladiko Strossmeyerjem.

(Podpora vinogradnikom.) C. kr. poljedelsko ministerstvo je v darila za nasajanje vinogradov na Kranjskem dovolilo 1000 gld.

(Zoper slovenske napore na slovenskem Štajerskem.) „Nemško društvo“ na Dunaju ima jutri svoj protestni shod zoper slovenske težnje in zahteve na Spodnjem Štajerskem, na kateri so bili pismeno povabljeni vsi nemški državni poslanci. Načelnik temu društvu je c. kr. profesor Gegenbauer.

(Imenovan) je g. Gothard Pavletič, župnik na Sentviški gori, župnikom v Mirnem (Goriško).

(Čepovanski provizor) je okreval še toliko, da je pretečeno soboto se odpeljal iz Gorice v Čepovan. Ljudstvo ga je vse oduševljeno pozdravljalo in mu želelo: Dobro nam se povrnil!

(Zaplenjena) je bila zadnja (10.) številka celovškega „Mir-a“ od dne 10. t. m. zaradi uvodnega članka „Naraščaj slovenskih častnikov“, katerega se je zaplenilo 36 vrst. Priredila se je takoj druga izdaja.

(Napad) V ponedeljek opoldne napal je v Trstu 42letni čevljar Franc Versola iz Ljubljane od njega ločeno soprogo svojo, s katero je pa prej pil v neki krčmi, v veži njenega stanovanja s čevljar-skim fovečem, ter ji prizadel globoke rane v hrbet in prsi. Zeno so prenesli v brezupnem stanju v bolnišnico, Versola so pa zgrabili in vtaknili v zapor.

(Iz Celovca.) dne 10. aprila: Minolo soboto doživeli smo v Celovcu nekaj izvanrednega; naš državni poslanec vitez Rainer je poročal o svojem „delovanju“, in kar je še bolj izvanredno: ni dosti manjkalo, da se mu ni poklonila nezaupnica! Res, v Celovcu nekaj nenavadnega, izvanrednega! — Včeraj so bile tu občinske dopolnilne volitve tretjega razreda. Prišlo je pa samo 125 volilcev.

(Iz Radeč pri Zidanem mostu.) No, hvala Bogu, most se pri nas že gradi. Dober mesec dnij je, kar so vložili prvi kamen. Nadejamo se v vseh ozirih boljših časov. — V preteklem letu smo ustanovili dvoje društev: bralno društvo, ki veselo napreduje, in posojilnico, ki je pa začela zavoljo raznih zaprek poslovati še le dne 3. sušca. Sedaj je zanimanje za njo še precejšnje. Tudi gospodov duhovnikov je že več pristopilo. Vendar bi naša posojilnica še precej lahko napredovala. Skupno delo je potrebno, če se hoče doseči skupni blagor.

(Ura) vrh poslopja južnega kolodvora ljubljanskega se bode popravljala in osem dnij ne bo kazala pravega časa.

(V Ajdovščini) ustanovili so rodoljubi posojilnico in hranilnico, registrovano zadrugo z neomejeno zavezo, koja prične poslovati 1. maja. Živela in cvela!

(Vsled opeklin umrl) je Janez Cotič, šestletni deček za gradom v Gorici.

(Krst žida.) V Gorici je krstil msgr. Košuta, stolni dekan, žida Schnabela, brata onega Schnabela, ki se je dal krstiti pred nekimi leti.

(Šivilje.) V Milanu so se menda najpreje začele organizovati šivilje. V „Il Popolo“ beremo, da so dné 8. aprila priobčile nekatere voditeljice njihove razglas, v katerem pozivljajo vse tovarišice, naj se trdno združijo, da doté, kar jim gre. Vprašanja, katera se morajo rešiti, so jim ta-le: 1. Deseturno delo. 2. Plača, in določiti se morajo slučaji nujnega, izvanrednega dela. 3. Sredstva v podporo bolnim in za razne potrebe. — Misel ni slaba!

(Ogenj.) V Mengšu je dne 10. apr. zjutraj ob 6. pogorela 1 hiša in 3 gospodarska poslopja.

(Namišljeno zastrupljenje.) Na Lokvah nad Čepovanom (Goriško) umrl je 19leten Kolenc, ki je imel po materi 500 gld. dote. Javno mnenje je obsodilo zloglasnega očeta, da je sina zastrupil z namenom, prisvojiti si lepe svote. Komisija, ki je raztelesila izkopanega pokojnika, je dognala, da je sin umrl za vodenico, ne pa za zastrupljenje.

(Nesreča v Zagrebu.) Dne 10. t. m. sta dva železniška delavca na državnem kolodvoru na vlak nosila razno blago, mej drugim tudi neki ročni kovčeg. Ko sta kovčeg malo trdo vrgla v vlak, se je razletel s precejšnjim pokom. V njem je bilo precej smodnika. Delavca sta močno osmojena od glave do trebuha. Ta slučaj je povzročil veliko zmešnjavo na kolodvoru. Vse se je vpraševalo, čegav je ta kovčeg.

Izvedelo se je, da je zasebnika Lepića iz Kastva. Policija je prišla dotičnika in moral se bode zagovarjati pred sodiščem.

(Za pogorelce o Zajčjem vrhu stopiške fare) so še darovali: Duhovnik v Ljubljani 3 gld., neimenovan duhovnik 5 gld.

(Fotograf Davorin Rovšek) iz Moravé vrnil se je te dni z Dunaja, kjer je vstopil lansko leto v fotografsko učilišče (k. k. Lehr- u. Versuchsanstalt für Photographie und Reproduktionsverfahren in Wien), da bi se popolnoma izuril v svoji stroki. Kakor se govori, namenjen je razstaviti v Ljubljani v kratkem nekaj svojih fotografskih izdelkov.

(Naši igralci — na tujem!) Zagrebški listi poročajo, da je g. Zofija Borštnikova pričeniš z dnem 1. junija angažovana na hrvaškem narodnem gledališču v Zagrebu, in da bo pozneje i njen soprog, g. Ign. Borštnik, stopil v zvezo tega gledališča. Oba bode ta porabila počitnice v to, da se v Glinju pridruži hrvaščini. Prej bo pa g. Borštnikova nastopila še 7. in 9. maja kot gost v narodnem gledališču.

(Davica) razsaja v šentrupeški, šentjernejski, svetokriški in kostanjeviški fari. 36 otrok je že pomrlo.

(V novomestni bolnišnici) je bilo mrcija meseca sprejeto 39 bolnikov. Vseh skupaj so oskrbovali usmiljeni bratje ta mesec 65 bolnikov. Ozdravljenih so odpustili 38. Dva sta umrla.

(Naša društva.) Stari Trg pri Ložu dne 9. aprila: Naš čitalniški odbor napravil je dne 8. aprila t. l. v prostorih g. Tomea prav lep zabavni večer. To bi sicer ne bilo nič posebnega, saj naša čitalnica vsako leto, če več ne pa vsaj jedno veselico priredi, a to pot bili smo res radovedni, kaj bo, ker koncert, to je kaj novega za nas. Komaj pred dvema mesecema začel je tukajšnji g. nadučitelj pevce vaditi, in njegovemu trudu kakor pridnosti pevcev imamo se zahvaliti za res lepo zabavo. Toraj vsa čast g. pevovodju in vsem pevcem in pevkam, želimo le kmalo kaj enacega slišati. Šaljiva tombola napravila je mnogo smeha, in marsikateri srečni igralec bil je iznenaden z dobitkom. — Naša hranilnica in posojilnica tudi prav lepo deluje. Ako bo tako nadaljevala, kakor do zdaj, bo gotovo prometa do 100.000 gld. — Tudi kmetijska podružnica začela je bolj živahno dihati. V kratkem bo vrt, v katerem se bode sadno drevje izgojevalo, dovršen. Vsa hvala gre za to č. gospodu, kateri je prostor za podružnični vrt za več let brezplačno odstopil.

(Iz celovške škofije.) Na sv. Višarjah bodo letošnje poletje (od Kristusovega vnebohoda do rožnvenške nedelje) opravljali službo božjo č. gg.: Fr. Katnik, župnik v Gorijah, Al. Huter, kaplan v Hodišah, in Jakob Kindlman, mestni kaplan v Pliberku.

(Interpelacija deželnege zbora goriškega) gledé prevelike strogosti nemških profesorjev, imela je to posledico — kakor nam poročajo iz Trsta — da je v Gorico prišel namestnik Rinaldini (navidezno k seji deželnege šolskega sveta), da o stvari poizveduje le pri Nemcih in Italijanih — za Slovence, kot glavne tožitelje, se niti zmenil ni. Govoril je namreč z grofom Francem Coroninjem in vitezom Pajerjem, pri katerih je poizvedoval njih želje ter dal pojasnila in zagotovila. Slovenske poslance pa je popolnoma prezrl. Isto tako prišel je dne 30. marca v Gorico minister Madeyski, ki se je tudi posvetoval jedino le z Nemci in Italijani kolikor v šoli, tolikor zunaj nje: Slovencem ni bilo ne duha ne sluha nikjer. Slovenci tožimo, da nimamo veljave ni vpliva niti tam, kjer bi ga najbolj potrebovali. Edina pot do spoštovanja in do vpliva je pametno, složno sodelovanje vseh rodoljubov. Dokler tega ne bode, po deželi se bode „kuhalo“, mnogo se bode vpilo in pilo po vaseh, prišli bodo grozni viharji na Čerine in Mahniče, zabili se bodo zadnji žebli v rakve ubogih slovenskih množ, hujskalo in sčevalo se bode kot do sedaj po ubornih slovenskih hišah, toda v Gorici, Trstu, na Dunaju in povsod bodo Slovenci ničle — in gole ničle, kakor doslej.

(Tatje) so v nedeljo skušali vlomiti v skladišče dolenske železnice v Ljubljani. Toda k sreči so jih prepadli.

(„L' Indipendente“), rudečkarški italijanski, tržaški časopis, ki se tiska v družbi z „Edinostjo“ v Amatijski tiskarni — opusti navadno nedeljsko izdajanje iz uzroka tehniških potežkoč zaradi nedeljskega počitka. Torej tudi liberalci uvidevajo že sami potrebo nedeljskega počitka vsaj iz — sile. Lep

vzglede za dotičnike, ki še vedno kršijo postavbo o nedeljskem počitku!

(Plača iz „rajha“ nemškim agentom med Slovenci.) „Podpore iz nemške države napadanim avstrijskim krajem,“ piše „Der deutsche Volksbote“, praško glasilo nemškonarodne stranke, v svoji zadnji številki, „stekajo se v najnovejši dobi v zadovoljivo velikem številu. V Velikovecu na Koroškem bilo je založeno nemško otroško varovališče. V to svrho potrošil je vseobčni nemški „Schulverein“ v Berlinu 2000 mark, krajevna podružnica v Frauenbergu na Saskem 150 mark. Wacker!“ — Zadnji Gogolov roman nazivlje se „Mrtve duše“, v njem se opisuje goljufna kupčija ruskega plemiča iz dobesojenstva, ki od veleposestnikov za nekoliko rubljev kupuje „duše“ umrlih mužikov, da bi imel jako mnogo „duš“, t. j. sužnjev. Glej! pri nas v Slovencih dogaja se očito od nemških agentov z velikonemškim kapitalom z vslikom „wacker!“ cveteča obrt z živimi slovenskimi dušami. To je sramota! Čemu trebajo Nemci v Avstriji, kjer so obožavana narodnost, novcev iz nemške države? Za germansko propagando, katera ni še opustila uverjenja in nadeje, da je možno avstrijsko Slovanstvo ponemčiti. Ondi, kjer nasprotnik deluje v našo pogubo, Slovenci moramo napeti vse moči in delovati s kronami, kjer Nemci delujejo z nemškimi markami iz „rajha“! Nasprotni nemškemu „Schulverein“ podpirati moramo družbo sv. Cirila in Metoda.

(Utonil) je dne 3. t. m. v Savi pri Podnartu znani urarski pomočnik Pogačnikov — Miklavž Valentinčič. Mož ga je prerad pil in skoraj gotovo je v pijanosti zašel v vodo.

(Samomor.) Dne 4. aprila našli so v Morellijeveji ulici v Gorici mrtvega fotografa in slikarja Presla. Zadal si je smrt z ogljenčevo kislino.

(Popravi!) V št. 80. našega lista je bila mej dnevnimi novicami vest, da sta dva pogorelca v Stražišča nad Cirknico zavarovana. Poroča se nam, da so zavarovani štirje in sicer vsi pri „Feniksu“. — V ravno tistem broju je bila novica „o občnem zboru isterskega polit. društva“. A laški list, po katerem se je posnela, javlja, da je bila še-le društvena seja o tem, o čemer se bode razpravljalo pri občnem zboru.

(Rožica.) Včerajšnji „Narod“ piše v svojem uvodniku tudi to-le: „Sedaj se zahteva, da naj bi vredništvo „Slovenskega Naroda“ kazalo trdo kožo, kakor jo ima krokodil ali kaka druga povodnja lazečina iz tropičnih dežel. Nikdar ne!“ Izjavljamo, da tega mi nikdar nismo zahtevali, pač pa je „Narod“ delal tako z nami, da bi se nam bila že zdavnaj lahko ogolila i krokodilova koža.

Narodno gospodarstvo.

Gorenjske planine.

Na Gorenjskem začetkom mal. travna.

Mnogo jako zanimivega bilo je že čitati o krivicah, katere se v škodo kmetovalcem na gorenjskih planinah gode. K tem pritožbam pridružimo se tudi mi lastniki planine „Prevale“ nad Begunjami. Nekoliko pod to planino onostran pri sv. Ani, nad Tržičem ima rudarsko društvo za živo srebro svoje rudokope. Pred nekoliko leti prišla je komisija zaradi snežnih plazov, kateri prihajajo iz naše planine, baje prete poslopja rudarskega društva razrušiti, ter je spoznala da plazovi iz naše planine (gore Begunjščice) po globeli največ do 100 m. od poslopja, ali pa še nekoliko višje ostajajo, toraj poslopja niso v nevarnosti. Res pa je, da plazovi do 1000 m. pred rudokopom ostajajo. Vendar se je vsled te nepravilne kot potrebno spoznalo ter od vlade zapovedalo, da moramo 68 oralov najboljšega dela naše planine pogozditi, in se nam je tako do 20 let paša na njem zabranila. Naša planina leži v višini od 1000 do 1500 m. relativne višine, tedaj je samo na sebi umevno, kakor tudi resnično, da ne moremo drugega od zaseda pričakovati, kot pritlično gorsko grmičevje, katero moremo k večjemu za kak slavnostni kres porabiti. Kot mejaša imamo žida Borna, in ni nam razumljivo, da njegov vodja predobno znani Mallner neprestano svoje gozdne služabnike v našo planino pošilja in da ti strogo čuvajo, da kako živinče ne prestopi prepovedane meje. Isti čuvaji so v minulemu letu nad 400 glav naše živine na naši lastni, pa paši prepovedani zemlji zasačili

in v kazen zapisali, (no saj drugega dela tudi niso imeli); vodja Mallner nam je to sam dal spoznati.

V prejšnjih boljših časih imeli smo do 60 goved na planini, a ker se nam je na imenovanih 68 oralih pašo prepovedalo, zamore se le 20 glav živine na planini pošteno preživeti. Naše planinske potrebe, davek in planinsko osebje nas stane na leto do 200 gld. K temu prištejmo še kazen od 400 glav, ki pa še ni plačana. Kam pridemo potem z našo planino in koliko imamo koristi od nje? Smelo trdimo, da nas g. Mallner zaradi tega tako strogo drži in sekira, da bi se nam planina bolj pristudila, in bi mu jo prej ko kot mogoče na prodaj postavili in prodali. On je res veren sluga svojega gospodarja, zato ima pa tudi tako mastno plačo, vendar upamo, da ne bode dolgo njegov direktor. — Pač žalostni so novodobni časi! Kmetovalstvu, prvi podlagi države, uničujejo se strastno in umetno z vsemi dovoljenimi in nedovoljenimi sredstvi najboljši vrelci in pripomočki za njegov gospodarski obstanek.

Ako se gozdne postave napačno ali prestrogo tolmačijo, naj bi se merodajni krogi vendar potrudili za preosnovo teh ostrih in neznosnih postav, da bi se vsaj nekoliko v korist kmetijstva in njegove paše predrugačile! Upati je, da vladi vendar niso židovske puščave in njih bedasti zabavni živalski vrti bolj pri sreči, nego pošteno vrejeno kmetovalstvo. Res zapuščeni smo in stojimo pred propadom; majo tudi nas, državo vzdržujoče do sedaj trdne kmete, veter in pričakovati je, da nas odnese v daljino — Kolumbijo.

Resno ter obupno kličemo visoko vlado na pomoč: naj ona reši po možnosti na podlagi pravice nas in s tem podlago države. Ako pa naše težnje ne dosežejo pravega mesta, potem smo primorani povzdigniti nasprotni, osodepolni klic: Z Bogom pomilovanja vredna domovina!

Slede podpisi več gorenjskih kmetov posestnikov.

Telegrami.

Dunaj, 11. aprila. V zbornici poslancev se nadaljuje podrobna debata. Mezni govori proti dovoljenju dispozicijskega zaklada, ki je na vrsti. — Ministerski predsednik Windischgrätz pritruje Gregrovi opazki, da je številka dispozicijskega zaklada nizka. Govornik obžaluje za svojo osebo, da so se prva pogajanja o volilni reformi tako zgodaj razglasila, ali preiskovati pa neče, če to ne bode bode oviralo ugodnega teka pogajanj. On se trdno nadeja, da se ohrani politična prevaga državo ohranjujočih strank in vendar naredi prostor za ljudske sloje, ki dosedaj niso imeli volilne pravice. Ne zdi se mu umestno, da bi govoril o posamičnih dosežanjih načrtih novega volilnega reda. Vlada bode trdno držala modus procedendi, katerega so odobrile stranke, tem manj se bode dala k temu prisiliti s kakimi pretnjami od zunaj. (Živahno odobravanje.) O tem, kako se je razlagala njegova izjava v budgetnem odseku o češkem vprašanju, pravi, da Mladočehi govoré o češkem vprašanju kot mejnarodnem in razumejo pod tem osebno unijo, govornik prepušča zbornici, da naj presodi, če mora kaka vlada češko vprašanje v tem smislu vsprejeti. Trditev, da govornik taji, da na Češkem čakajo svoje rešitve, katera se pa bode polagoma rešila tako, da bode zadovoljila deželne koristi in udeležene politične deželne faktorje, ali trditev, da on celo taji obstanek češkega naroda (Veselost.) je morda dobro agitacijsko sredstvo (Prav dobro!), ali veljavna, opravičena ni. (Prav dobro in ploskanje!) Da se je naredila koalicija iz nasprotnih strank in faktorjev, ni nič novega, ali ministerski predsednik vidi etični moment, katerega dr. Gregor pogreša, v tem, da se državo ohranjujoči elementi skupno delujejo in odvrčajo skupne nevarnosti. Ta etični moment naglašali so posebno prijatelji koalicije in ministerski predsednik z veseljem pozdravlja izjavo rusinskega govornika v generalni debati, da je baš želja po skupnem delovanju in odvrčanju skupne nevarnosti pripeljala do koalicije. (Živahno odobravanje.) — Ministerski predsednik želi, da

bi koalicija v blagor države okrepčala vse dele. (Živahno odobravanje in ploskanje). Vlada upa, da zbornica, napolnjena z dobrim avstrijskim duhom, izvrši težavno nalogo. (Glasno, dolgo trajajoče odobravanje in rok-ploskanje. Poslanci čestitajo ministerskemu predsedniku.) — Plener izjavi, da je popolnoma neresnična trditev dr. Gregra, da je kdaj rekel, da bode češki narod on tepel s škorpionji. On ni nikdar kaj podobnega izustil. Dr. Gregr naj pové, kje je izvedel, ali pa da čast resnici. (Živahno odobravanje.) Dr. Gregr je izjavil, da rad prekličé izraze, katere je rabil proti finančnemu ministru Plenerju in Poljakom in da on ni mislil nikogar žaliti. Naslov „dispozicijski zaklad“ se je potem vsprejel.

Praga, 11. aprila. Staročeški listi najodločneje obsojajo včerašnje postopanje mladočeških poslancev. „Hlas Naroda“ pravi: Ko bi največji sovražniki češkega naroda nalašč bili hoteli najeti taci govornikov, bi ne dobili pripravnejših. — „Politik“ opozarja, da je sijaj krone v Avstriji mogočnej kot v vseh drugih državah evropskih in odločno protestuje, da bi razgrajali iz praške občinske zbornice govorili v imenu češkega naroda.

Budimpešta, 11. aprila. Posl. Ugron je napovedal predlog, v katerem se zbornica poslancev pozivlje, da izreče nezaupnico vladi zaradi njenega postopanja ob pogrebu Kossuthovem. V soboto bode utemeljil ta predlog. Zbornica nadaljuje generalno debato o civilnem zakonu. Apponyi utemeljuje svoj predlog v sklepnem govoru.

Florenca, 10. aprila. Kraljeva rodbina je zjutraj semkaj prišla in je popoldne obiskala kraljico angleško. Obisk je bil presrčen. Pozneje je kraljica Viktorija vrnila obisk.

Buenos-Ayres, 10. aprila. Govori se, da se je jelo puntati brodovje na Amazonski reki.

Želodec se ohrani zdrav z rabo premovalne tinkture za želodec. Naročila sprejema lekarna Piccolijeva v Ljubljani. 1 steklenica velja 10 kr. 584 1 10—10

Umrli so:

8. aprila. Ana Matozel, zasebnica, 85 let, Florjanske ulice 13, marasmus. — Feliks Savnik, agentov sin, 4 leta,

Poljanski nasip 48, škrlatica. — Alojzij Stradner, kolar, 26 let, sv. Petra nasip, je v Ljubljani utonil.

9. aprila. Marija Banovec, delavčeva hči, 23 dni, Trnovske ulice 12, čeljustni krč. — Ana Kržič, pekova žena, 29 let, Karlovska cesta 22, jetika. — Janez Dražil, posestnik, 81 let, Ulice na Grad 6, ostarelost. — Franc Rastohar, posestnik, 37 let, Karlovska cesta 19, kap. — Julijana Lukanec, zidarjeva hči, 1 leto, Streliške ulice 11, jetika.

V bolnišnici:

8. aprila. Ivana Jurkovič, šivilja, 22 let, jetika.

Tuji.

9. aprila.

Pri Maltšu: Obst, Makesch, Reich, Schulz z Dunaja. Sperber iz Berolina. — Bernheim iz Monakovega. — Wahsmuth iz Brna. — Rieg, c. in kr. polkovnik, iz Trsta. — Klimek iz Bleda.

Pri Slonu: H. Lukeschitz, Kiefer, Mantl, Hnuki, Pörs iz Gradca. — Pordes, Spielmann, Freiburger z Dunaja. — Haufler iz Draždan. — Kaudelka iz Pigrimova. — Gregger iz Sonnenberg-a. — Spitzer iz Zagreba. — Rihard pl. Baradly iz Brody-ja. — Strangitl iz Bovca. — Erschin iz Kranja. — Fischer iz Budimpešte.

Pri Južnem kolodvoru: Michel z rodbino iz Fürth-a. — Prechtl iz Celovca. — Ribarič iz Vodice.

Pri bavarskem dvoru: Schwarz iz Novega Mesta. — Wimmer iz Solnograda. — Žagar iz Mengša. — Rankel z Mlake. — Meden z Rakeka. — Peter in Rozalija Ebner iz Novega Mesta.

Pri avstrijskem caru: Ludovik Valenzi, antikvar, iz Rima.

Tržne cene v Ljubljani

dné 7. aprila.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st. . . .	7 50	Speh povojen, kgr. . .	64
Rež, „ „	5 50	Surovo maslo, „ . . .	77
Ječmen, „ „	6 —	Jajce, jedno „	2
Oves, „ „	6 50	Mleko, liter „	10
Ajda, „ „	7 —	Goveje meso, kgr. . . .	64
Proso, „ „	5 —	Telečje „ „	58
Koruza, „ „	5 35	Svinjsko „ „	66
Krompir, „ „	1 42	Kostrunovo „ „	40
Leca, hktl. „ „	1g —	Piščanec „ „	70
Grah, „ „	13 —	Golob „ „	19
Fižol, „ „	9 —	Seno, 100 kgr.	3 30
Maslo, kgr.	1 4	Slama, 100 „	2 76
Mast, „ „	68	Drva trda, 4 kub.m. . .	6 —
Speh svež, „ „	58	„ mehka, 4 „ „	4 80

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		razkoma v mm			
10	7. u. jut.	738.5	3-6	brezv.	jasno
	2. u. pop.	736.8	19-0	sl. svzh.	„
	9. u. zveč.	737.2	11-2	„	0-00

Srednja temperatura 11.2, za 2-2 nad normalom

213 1



Čenjenim prijateljem in znancem v svojem in sorodnikov imenu spodobno sporočam, da so mi ljubljani oče

Luka Kljun

dné 9. t. m. po dolgi bolezni, večkrat prevideni s sv. zakramenti, popolno udani zaspali v Gospodu in bili danes pokopani na farnem pokopališču v Hrovači.

Dragega pokojnika priporočam v blag spomin in pobožno molitev.

V Ribnici, dné 11. aprila 1894.

Matej Kljun,
župnik.

606 Vi ne kašljate več, če rabite 20-19

Kaiserjeve prsne bonbone

ki so dobrega okusa in lajšajo kašelj, hripavost, prsni in plučni katar. — Pristne v zavitkih po 20 kr. ima gosp

Viljem Mayr, lekarničar na Marijnem trgu.

Božjast.

se ozdravi, ne da bi se zopet povrnila, tisočeri dokazujejo ta čudovit uspeh znanosti. Obširna poročila z marko za odgovor naj se pošljejo na: 604 20-19 „Office Sanitas“, Pariz, 20 Boulevard, St. Michel.

Nalaganje kapitalov.

4% zastavna pisma galiskega zemljiško - kreditnega društva, ustanovljenega 1842.

Pupilarno varna, fatiranja prosta, kavoijsko sposobna, tudi za vojaške ženišne kavicje porabljava.

Hipotekovana v prvi vrsti, brez izjeme na posestvih vpisanih v deželni deski. Izključena so zagotovila na hiše in kmetska zemljišča.

Hipotekarna vrednost: Na vsacih 100 gl. zastavnih pisem pride hipotekarnega pokritja gl. 253.33.

Varnost prve vrste z do prve polovice njih vrednosti zastavljenimi posestvi, vpisanimi v deželni deski, z zavezo zemljiško-kreditnega društva z vsemi svojimi aktivami in rezervnimi zakladi, poleg tega še kakor pri avstro-ogerski banki s pravico politične eksekucije.

Ta zastavna pisma dobé se vselej po dnevnem kurzu v

J. C. Mayer-ja menjalnici v Ljubljani. 178 12—7

→ Lepa mladinska knjižica! ←

Primerno darilo so:

Pomladni glasi

posvečeni
SLOVENSKI MLADINI.

IV. zvezek.

Uredil
IVAN ŠTRUKELJ.

Založili sotrudniki.
Tiskala Katoliška Tiskarna v Ljubljani.
1894.

→ Lepa mladinska knjižica! ←

Četrti zvezek „Pomladnih glasov“ upa, da se bode vsestransko močno priljubil slovenski mladini in mladim ljubim po svoji mišlinski in različni vsebini (življenjske Valvasorjeve, s sliko slavnega moža, mična narodna pripovedka v verzih, več povestice, med nje uvrstene pesmice, daljša otroška igra), zlasti pa se nadija prijatelj za letos mnogo lepše zunanje oblike, (nove črke, barvan okvir) in precej večjega obsega, kakor druga leta.

Cena mehke vezanemu izvodu je 25 kr., trdo vezanemu pa 35 kr., po pošti 5 kr. več.

Naročnino sprejema Ivan Štrukelj, bogoslovec v Ljubljani, in Katoliška Bukvarna.

II. in III. zvezka je tudi še nekoliko izvodov na razpolago, mehke vezan po 20 kr., trdo vezan po 30 kr.

P. n. slavnemu občinstvu uljudno javljam, da sem prevzel dné 7. aprila 1894

gostilno pri „Črnem orlu“

na glavnem trgu v Idriji

združeno z restavracijo na „Zemlji“.

Zahvaljujoč se za dosedanje mi izkazano zaupanje in mnogobrojni obisk priporočam se častitim gg. gostom v nadaljno naklonjenost, katero bodem skušal v lepih prostorih utrditi s točno in ceno postrežbo, z vsakovrstnimi dobrimi pijačami in jedili, kakor tudi s čedno opravljenimi sobami za p. n. gg. popotnike.

Josip Kos,

gostilničar in izdelovatelj soda-vode v Idriji.

203 3—3

Dunajska borza.

Dné 11. aprila.

Papirna renta 5%, 16% davka	98	gl. 50 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98	30
Zlata renta 4%, davka prosta	119	25
4% avstrijska kronina renta, 200 kron . .	97	95
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gl. . . .	1008	—
Kreditne akcije, 160 gl.	352	25
London, 10 funtov strl.	124	95
Napoleon (20 fr.)	9	93
Cesarski cekini	5	90
Nemških mark 100	61	17 1/2

Dné 10. aprila.

Ogerska zlata renta 4%	118	gl. 15 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron . .	95	20
4% državne srečke l. 1854., 250 gl. . .	148	—
5% državne srečke l. 1860., 100 gl. . .	158	—
Državne srečke l. 1864., 100 gl.	196	75
Zastavna pisma avstr. osr. sem. kred. banke 4%	98	60
4% kranjsko deželno posojilo	97	50
Kreditne srečke, 100 gl.	199	50
St. Genois srečke, 40 gl.	70	—

4% srečke dunajske parobrodne družbe . .	142	gl. 75 kr.
Avstr. rubečega križa srečke, 10 gl. . . .	18	75
Rudolfove srečke, 10 gl.	22	75
Salmove srečke, 40 gl.	74	—
Waldsteinove srečke, 30 gl.	50	—
Ljubljanske srečke	23	25
Akcije angio-avstrijske banke, 200 gl. . .	151	90
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2940	—
Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	107	—
Papirnih rubeljev 100	134	25

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izkrcanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Marihilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.